

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 546/2020
30.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр. 305/20 од 12.06.2020. године, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр. 73/19 од 03.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр. 305/20 од 12.06.2020. године, па се **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним решењима Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр. 73/19 од 03.07.2019. године, повређен закон из члана 503. став 1. у вези члана 338. став 1. тачка 3); члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку у корист окривљеног АА.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године одбијен је оптужни предлог ОЈТ из Новог Пазара КТО.бр. 391/19 од 03.06.2019. године против окривљеног АА због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, јер нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе.

Решењем Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр. 73/19 од 03.07.2019. године одбијена је као неоснована жалба Основног јавног тужиоца у Пожаревцу КТО.бр. 11/19 од 13.06.2019. године изјављена против решења Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године.

Против наведених правноснажних решења Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр. 305/20 од 12.06.2020. године, због повреде закона из члана 503. став 1. ЗКП, у вези члана 338. став 1. тачка 3)

ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП утврди да је правноснажним решењем Основног суда у Новом Пазару 22Кбр. 214/19 од 04.06.2019. године и решењем Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр. 73/19 од 03.07.2019. године повређен закон у смислу одредбе члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, те је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода и предлога изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Врховни касациони суд налази да се основано у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 503. став 1. у вези члана 338. став 1. тачка 3) ЗКП, као и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП.

У изреци решења Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године се наводи да, нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени АА учинио дело које је предмет оптужбе, док у образложењу истог решења стоји да нису у конкретном случају, остварена битна обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, јер се родитељи ванбрачних партнера не могу сматрати члановима породице, у смислу одредбе члана 112. став 28. КЗ, којима се дефинише појам члана породице. У образложењу се констатује да се у радњама окривљеног евентуално стичу битна обележја кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ за које се гоњење предузима по приватној тужби. Првостепени суд се у побијаном решењу позвао на одредбу члана 503. став 1. ЗКП у вези члана 338. став 1. тачка 3) ЗКП, као одредби на основу којих је донео одлуку у изреци.

Одредбом члана 503. став 1. ЗКП прописано је да ће судија решењем одбити оптужни предлог, односно приватну тужбу ако утврди да нема места оптужби због постојања разлога из члана 338. став 1. тог законика. Одредбом члана 338. став 1. ЗКП прописано је да ће веће (члан 21. став 4.) испитујући оптужницу одлучити решењем да нема места оптужби и да се кривични поступак обуставља ако установи да: 1) дело које је предмет оптужбе није кривично дело, а нема услова за примену мере безбедности; 2) је кривично гоњење застарело или је дело обухваћено амнестијом или помиловањем или да постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење; 3) нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да се у изреци решења Основног суда у Новом Пазару 22.К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године наводи да се оптужни предлог Основног јавног тужилаштва из Новог Пазара

одбија јер нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе, позивајући се при том у образложењу, на члан 338. став 1. тачка 3) ЗКП, док из разлога датих у образложењу произилази да дело које је предмет оптужбе није кривично дело, у смислу одредбе члана 338. став 1. тачка 1) ЗКП, обзиром да се по мишљењу тог суда окривљени АА и оштећена ББ не могу сматрати чланом породице у смислу одредбе члана 112. став 28. КЗ.

На описани начин, побијаним решењем Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године учињена је повреда закона из члана 503. став 1. у вези члана 338. став 1. тачка 3) ЗКП, на коју се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

Поред тога, побијаним првостепеним решењем учињена је и битна повреда кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, јер је изрека решења неразумљива, а ово из следећих разлога:

Наиме, у изреци решења Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године стоји да је суд донео решење којим одбија оптужни предлог Основног јавног тужилаштва из Новог Пазара КТО.бр. 391/19 од 03.06.2019. године, а из списка предмета произилази да је у конкретном случају за поступање у овом предмету стварно и месно надлежно Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу, сходно решењу Апелационог јавног тужилаштва у Крагујевцу КТР.бр. 70/18 од 09.02.2018. године. По наведеном решењу је Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу и поднело оптужни предлог КТО.бр. 11/19 од 29.01.2019. године против окривљеног АА због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ.

По налажењу овог суда, наведена несагласност у погледу ког оптужног предлога је одлучивао Основни суд у Новом Пазару побијаним решењем чини изреку првостепеног решења неразумљивом, чиме је побијаним првостепеним решењем Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, у корист окривљеног.

Врховни касациони суд налази и да је првостепени суд у свом решењу дао разлоге који су противречни изреци, односно исти су нејасни и у знатној мери противречни, обзиром да се у образложењу првостепеног решења наводи да је Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу поднело оптужни предлог КТО бр. 11/19 од 29.01.2019. године, да се Основни суд у Пожаревцу решењем 39К.бр. 59/19 од 01.03.2019. године огласио месно ненадлежним за поступање у овом предмету, након чега је наведени оптужни предлог евидентиран у Основном јавном тужилашству у Новом Пазару под бројем КТО.бр. 391/19 од 03.06.2019. године, а што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у корист окривљеног.

Битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП у корист окривљеног учинио је и другостепени суд-Виши суд у Новом Пазару доношењем решења Кж1 бр. 73/19 од 03.07.2019. године, обзиром да је у образложењу решења навео да је решењем Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године одбијен оптужни предлог Основног јавног

тужилаштва у Новом Пазару КТО.бр. 391/19 од 03.06.2019. године, а након чега је у истом образложењу навео и да је против наведеног решења жалбу благовремено изјавило Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу КТО.бр. 11/19 од 13.06.2019. године. Сходно изнетом, нејасно у односу на који оптужни акт је суд донео одлуку, односно које тужилаштво је било надлежно за поступање у конкретном предмету. Поред наведеног, како није било основа за достављање списка предмета Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару, обзиром да је Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу једино овлашћено да поступа у овом предмету пред Основним судом у Новом Пазару, нејасни су и противречни наводи из образложења решења Вишег суда у Новом Пазару, у којима стоји да су „неосновани наводи жалбе Основног јавног тужилаштва у Пожаревцу, да није јасно о ком се оптужном предлогу ради: да ли о оптужном предлогу Основног јавног тужилаштва у Пожаревцу или о оптужном предлогу Основног јавног тужилаштва у Новом Пазару, из разлога што је у образложењу побијаног решења детаљно објашњено да је оптужни предлог Основног јавног тужилаштва у Пожаревцу евидентиран у Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару под бројем КТО.бр. 391/19 од 03.06.2019. године, те да је јасно да се ради о истом оптужном предлогу, којем је претходило оглашавање месно ненадлежним Основног суда у Пожаревцу и достављање списка предмета Основном суду у Новом Пазару“.

Поред тога, у образложењу другостепене одлуке се наводи и да је првостепени суд правилно закључио да се окривљени, сходно одредби члана 112. став 28. КЗ у конкретном случају не сматра чланом породице, из којих разлога произилази да се оптужни акт одбија зато што се у радњама окривљеног не стичу елементи кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, односно да дело које је предмет оптужбе није кривично дело, што представља законски разлог за одбијање оптужног акта у смислу одредбе члана 503. став 1. у вези члана 338. став 1. тачка 1), а не члана 503. став 1. ЗКП у вези члана 338. став 1. тачка 3) ЗКП, како се то наводи у решењу Основног суда у Новом Пазару. При томе, у односу на чланове 503. став 1. ЗКП у вези члана 338. став 1. тачка 3) ЗКП, на које се позива првостепени суд у решењу, Виши суд у Новом Пазару не даје разлоге у образложењу своје одлуке.

По налажењу овог суда, наведени недостаци образложења другостепене одлуке су нејасни и међусобно противречни, на који начин је другостепени суд доношењем решења Кж1бр. 73/19 од 03.07.2019. године учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у корист окривљеног.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев Републичког јавног тужиоца, те је, како је захтев поднет на штету окривљеног, на основу члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП, утврдио да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Новом Пазару 22К.бр. 214/19 од 04.06.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1бр. 73/19 од 03.07.2019. године повређен закон из члана 503. став 1. у вези члана 338. став 1. тачка 3); члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку у корист окривљеног АА, при томе не дирајући у правноснажност наведених решења.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић